

2247

C O D I C E S

2248

solitos (corrupte pro Γνωθὶ σεαυ-
 ρον, Nosce te ipsum) quem com-
 pilavit Venerabilis magister arnol-
 dus (Gheiloven) de rotterdam in
 hollandia. decretorum doctor. cano-
 nicus regularis monasterii viridif-
 uallis. Cameracen. dioc. Continet
 vero prima pars rubricas sedecim.
 Porro diuiduntur rubrice per ca-
 pitula. que ulterius suas continent
 questiones. Subnotatur: Sextam
 Rubricam haberi in principio al-
 terius libri, qui secundam totius
 operis partem continet. Titulum
 excipit Index Alphabeticus, In-
 dicem Praefatio hujus tenoris:
*Honestis fidelibus ac discretis vi-
 ris Waltero de Bulst. Wilhel-
 mo de druempt, ac Johanni dan-
 cels Secretariis scribis ac clericis
 Bruccellensis notabilioris pulcroris
 ac dicioris oppidi tocius ducatus
 Brahancie Vester Arnoldus de bol-
 landia de Rotterdam, decretorum
 doctor minimus, intempestiuus et
 ante meritum professus in mona-
 sterio viridifualis. Canonorum re-
 gularium ordinis sancti augustini
 in Zonne (Zonia) Silua. Camera-
 cen. dyocesis Salutem in patria et
 in uia salutaribus semper exerci-
 cijs occupari. Cum enim diuersis
 negocijs et circa plurima rem pu-
 blicam tangencia occupati sitis &c.
 Praefationi subiectus est Elenchus
 Rubricarum, quarum I. tractat
 Septem Peccata Mortalia, II.
 Decalogum, III. Consilia Evan-
 gelica, IV. Quinque Sensus, V.
 Symbolum Fidei, VI. de Sacra-
 mentis, ut supra dictum, omitti-
 tur, VII. Ocho Beatitudines, VIII.
 Septem Dona S. Spiritus, IX.*

Duodecim ejus Fructus, X. Ope-
 ra Misericordiae Corporalia, XI.
 Opera Misericordiae Spiritualia,
 XII. Tres Virtutes Theologicas,
 XIII. Quatuor Virtutes Cardina-
 les, XIV. Novem Peccata alie-
 na, XV. Peccata in Spiritum S.
 XVI. Peccata clamantia ad Deum.
 Dein Opus ipsum inchoat: *Que-
 ritur vero primo quotuplex est lex.
 Sciendum quod ad cognoscendum
 ordinem legum a principio humani
 generis &c.* Pars illius altera,
 quae nobis deest, ut apud Oudi-
 num T. III. col. 2298. video,
 praeter Rubricam de Sacramentis
 illuc translata aliis XV. Rubri-
 cis de Excommunicatione et aliis
 Censuris agit. Praeter titulum su-
 pra. relatum fertur etiam nomi-
 ne Speculi Conscientiae, pluries-
 que jam Sec. quo scriptum est,
 typis excusum memoratur, puta
Bruxellis 1476. 1479. alibi
 1490. quin etiam *f. l. et a.* De
 pio Autore, qui a. 1442. natu-
 rae debitum persolvit, praeter
*Oudinum cit. adi Foppenii Bi-
 blioth. Belg. T. I. p. 102. Co-
 dex noster olim ad Fratres Sancte
 Crucis in Colonia pertinuit, pe-
 nes quos fortassis Pars altera re-
 mansit. Vide et Cod. CCLXI.*

DXC.

Codex chartaceus lat. Sec. 443
 XV. Folior. 233. 4. currente
 calamo perscriptus sequentem
 complectitur Farraginem: I. *Opu-
 sculum de Cognitione sui ipsius*,
 tacito Autoris nomine, quod in-
 cipit: *Beatus homo quem tu eru-
 dieris.*

dieris domine &c. Neminem censerī sapientem fateor &c. Ad aliquam sacrarum Virginum Antistitam dirigi, ex his Prooemii verbis liquet: *Rogo autem beatitudinem tuam mater sanctissima quatenus magis pensēs intentionis affectum quam operis effectum &c.* Quae porro pertractantur, Capita sunt: *De uera sui ipsius cognitione. De uera humilitate. De perfecta paupertate. De silencio et taciturnitate. De studio oracionis. De passionis christi memoria et de perfecta dei caritate. De finali perseuerancia.* Ultima sunt: *donec introducat te in thalamum dilecti sponsi tui qui cum patre et spiritu sancto &c.* Bernardo plurimum utitur pius et gravis Scriptor.

II. fol. 9. p. 2. *Incipit tractatus de Originali peccato.* Initium: *Ego cum sim cinis et pulvis loquar ad dominum deum meum dicens &c.* Autor est *Aegidius de Columna* s. de Roma dictus *Doctor Fundatissimus* ex ordine Eremitarum *Augustin.* adsumtus ad *Bituricensēs* Infulas et a. 1316. demortuus, in cuius Opp. *Romae* apud *Ant. Bladum* 1555. T. I. fol. 48. p. 2. Tractatus noster VII. constans Capitibus, solideque scriptus legitur. Desinit vero: *ut facie ad faciem te uidere possimus qui benedictus es in secula seculorum Amen.*

III. fol. 15. praevio Indice alphabetico *Tractatus*, ut e calce praeoccupo, de *Ecclesia Magistri Johannis* (Huss) de *Hussynecz.* Initium: *Cum quilibet via-*

tor debet fideliter credere ecclesiam sanctam catholicam sicut debet diligere iesum christum dominum sponsum illius ecclesie &c. Finis: *et tantum ad presens relictis alijs in posterum differendis.* Habetur hic *Tractatus* in Edit. *Norib. Opp.* 1558. P. I. fol. 196. p. 2. ubi in Titulo collectus dicitur a. 1413. itaque biennio ante Autoris supplicium. Saepius relatus, ut *Index* docet.

IV. fol. 89. *Magistri* (Steph.) *Palecz* contra reprehensionem consilij *Odo doctorum.* Initium: *In primis ponunt* (Hussus cum Suis) quod fundamentum doctorum super quo fundant omnia sua scripta et consilia est falsum. puta quod quidam clerus in regno *Bobemie* sit pestifer et erroneus &c. *Stephani de Palecz*, quem *Joh. Hussus* edit. cit. fol. 255. p. 2. olim amicum et socium praecipuum nunc uero captiosissimum aduersarium adpellat, posteriora quaedam Scripta indicavi jam *Codd.* variis. Praesens istud anterius est et directum contra *Hussi Refutationem Scripti octo Doctorum*, quae edit. cit. fol. 292. p. 2. exhibetur. Octo porro illi Doctores ab *Husso* in *Responsione ad Scripta M. Stanislai de Znoyma* Praeceptoris quondam sui edit. cit. fol. 265. nominantur: *Stephanus Paletz*, *Stanislaus* mox dictus, *Petrus de Znoyma*, *Joannes Hellæ*, *Joannes Hildissen*, *Andreas Broda*, *Hermannus frater Heremita*, *Matthaeus monachus* (Cist.) *de Aula regia.* Atque hos inter

Viri, de quibus teste ipso *Huffo* edit. cit. fol. 255. p. 2. in *Missa* a *Teutonicis* blaspheme confecta cantabatur: *Stanislaus genuit Petrum de Znoyma, et Petrus de Znoyma genuit Paletz et Paletz genuit Hus*. Sed nempe Viri hi *Huffum* non in ultima fecuti. *Paleczii* Scriptum praefens ἀνέκδοτον habeo. Finit illud: qui eam in cunctis *Ecclesijs* protulisse cognoscitur. Habetur *Dist. XXII. cap. Omnes &c.*

V. fol. 96. p. 2. Ventilantur II. *Quaestiones* ad eadem Religionis diffidia pertinentes, videlicet: *Vtrum possit summus princeps in executione sui mandati a minore principe impediri*. Item: *An quis sit Dominus, sit Praelatus, sit Episcopus, dum est in peccato mortali*.

VI. fol. 111. Excerpta varia e Scriptis *Joh. Hussi*, praecipue e *Sermonibus Synodalibus*, qui extant Edit. *suprac.* P. II. ubi tamen non invenio, quae in *Cod. nostro* leguntur super C. XII. *Act. Apost.* Inter alia hic ridicule de *Petro calceante se caligas suas*. v. 8. Ex quo videtur quod *petrus non fuit de ordine fratrum minorum, nec habuit cappam nec cucullam superfluam ut habent hodie fratres alij &c.*

VII. fol. 118. p. 2. *Protestationes Magistri Johannis Wycleff*. Breviter extractae ex ejus Scriptis in *Cruciatam*, de *Universalibus*, super *Matthaeum*, et de *Potestate Papae*. Item alia Excerpta ex *Augustino de vita christiana* et *Rabani M. L. I. de*

Laudibus S. Crucis minoris momenti.

VIII. fol. 125. *Expositio Canonis*. Initium: *In virtute sancte crucis et sacramento altaris magna est conuenientia et efficacia &c.* Finis: *Multo quidem mirabilius est substantiam panis et vini verum corpus et sanguinem fieri quam nos in sanctorum admitti consorcium*. Autorem ignoro, cui tamen nihil cum *Huffo* aut *Wicleffo* negotii esse, vel e *Miraculo* in *Ecclesia Praemonstratensium* facto constat, quod narrat fol. 127. p. 2.

IX. fol. 133. *Joh. Wicleff Liber de Officio Pastoralis*. Incipit: *Cum duplex debeat esse officium christiani &c.* Et finit: *in hoc docet se esse proditorem regum temporalium et Christi nostri domini regis regum*. Additur: *Explicit tractatus benedictae memoriae magistri Jo. wycleff doctoris evangelici anno domini M^o.CCCC^o.X^o.* Meminere hujus *Tractatus Balaeus et Tannerus*, quem tamen typis editum nunquam fuisse putem. In *Bohemia*, ut solebat, descriptum prodit *Nota marginis* ad vocem *Vitulamen* mox linea 3. *Vitulamen dicitur in vite ramus infertilis, bohemice vocatur pazuch*. Alii scribunt *Pazauch*. Confer, si lubet, *Ducangii Glossar. v. Vitulamen*. Adi *Indicem*.

X. fol. 157. Incipit tractatus beati bernhardi de moribus adolescentum. Initium: *Hortatur quidem timidam mentis mee impericiem &c.* Finis: *totisque uiribus id sibi diripiunt. Deflorata potius sunt,*

sunt, quae hic habentur, ex illo Tractatu, qui in Edit. *Maur. Opp. Bernardi T. V. Paris. 1690. col. 373.* inscribitur *de Ordine Vitae et Morum Institutione*, diciturque non ad Bernardum, sed ad Monachum quendam *Benedictinum* pertinere, argumento sumpto e C. V. n. 16. ubi legitur: *Sanctus Pater noster Benedictus de ea (obedientia) tam terribiliter locutus est, ut fratrum etiam bene obedientium corda praenimio timore concuti valeant.* Verum Noster habet: *Pater Benedictus et ferrea inobedientium corda.* Ad calcem rubro: *Explicit tractatus — anno domini millesimo quadringentesimo XI°. feria II. in die Margarethae.*

XI. fol. 162. p. 2. Incipit prebatio beati bernhardi abbatis in epistolam ad fratres Cartusien. Epistola haec ad Haimonem Priorem et Fratres Carthusiae *Montis Dei* exarata ad *Wilhelmum S. Theodorici* prope *Rhemos* Abbatem pertinet, ut egregie docetur in *Admonit. praevia* edit.

cit. col. 195. In *Cod.* porro nostro, quae *Prefatio* dicitur, incondita quaedam lacinia est incipiens: *Miserator et misericors dominus de uia plene miserie &c. et de virga miserationis, directionis, vigilacionis, conseruacionis* aliquamdiu argutiens. Ignorarunt hanc Editores, apud quos, ut in *Cod.* Praefatio incipit: *Paene impudenter et plusquam decebat &c.* Ab hac Praefatione in *Cod.* abest, quidquid *Wilhelmus* de suis commemorat Opusculis; imo ipsa *Epistola* jam c. 2. definit in illis verbis: *Sed omnipotens et bonus est Deus qui in vobis est, quae sic detorquentur: et sit benedictus Deus in principio omnino et in fine Amen.*

XII. fol. 164. p. 2. post brevem Relationem, quid de *Assumpcione sancte Marie* dicant Novem Angelorum Chori sequitur *Epitafium beati Bernardi abbatis* a *Morando Cluniac.* ut fertur, *λογικως* compositum, quod in Edit. *Opp. Omn. suprac.* non repertum hic adpono:

*Mira loquar sed digna fide, bernharde, quid est hoc.
Viuis adhuc. viuo. non es rogo mortuus. ymo.
Et quid agis. requiesco. taces an faris. vtrumque.
Cur retices. quia dormio. cur loqueris. quia viuo.
Quid loqueris. sacra mystica. cui. mea scripta legenti.
Non cunctis. non. ergo quibus. qui celica querunt.
Nomen habes. utique bernhardus. num sine causa.
Non. dic ergo quid est hoc Bernardus. bona nardus.
Cur nardus. quia fragro. quo fragramine. dulci.
Cui fragras et ubi. lectori, codice sacro.
Num cognomen habes. de clara valle. manes hic.
Mani sed modo non. ubi nunc. in vertice montis.
Qualis eras in valle manens. humilis. modo quantus.*

Maior nunc fursum quanto minor ante deorsum.
Numne tui quidquam vallis habet. ossa. quousque.
 Donec celeste fiat terrestre cadauer.

Quae in Carminis leges peccant,
 facile emendes. Exemplum aliud
 proferendum jam *Lambecius L.*
 II. p. 886. edit. *Kollar. col. 785.*
 praecepit. Vide *Indicem.*

XIII. fol. 165. p. 2. Inci-
 piunt monita beati *Basilii* episco-
 pi ad monachos de pugna contra
 inimicum. Initium: *Audi fili ad-*
monicionem patris tui et inclina
aurem tuam &c. Plenius Exem-
 plum, quam, quod dedimus ali-
 bi, ut in *Indice.* Subscribitur:
Bozie tobie bud chwala nawieky.
 (Deus tibi sit Laus in aeternum)
Expliciunt Monita beati Basilij
Episcopi ad Monachos et alijs
quibus placent fidelibus in christo
anno domini M^o. CCCC^o. XII°.
per Johannem de Proftieioꝝ (Pro-
 stanna, Proftnitz Moraviae) feria
 III. ante diem beati *Georgij.*

XIV. fol. 174. p. 2. *Tracta-*
tus beati Bernardi de diligendo
deo. Alia miniata inscriptio: *Lec-*
cio Meditacio Oracio Contempla-
cio hoc est scala virtutum. Ini-
 tium: *Cum quadam die corporali*
manuum labore occupatus &c.
 Tractatus hic titulo *Scalae Para-*
disi jam et *Augustino* tributus
 majori jure *Guigoni* cuidam *Car-*
thusiano. tribuitur, cujus *Episto-*
lion ad *Fr. Gervasium* praefert
 in *Cod. Carthusiae Colon.* Adi
Bernardi Opera suprac. T. V.
col. 311. Codex noster non ni-
 si *Excerpta* continet, quae de-
 finunt: et ipse qui non vult mor-

tem peccatoris iterum curabit et
 sanabit eum. *Explicit libellus Bea-*
ti Bernardi de quatuor gradi-
bus spiritualibus in quibus per-
fectio vite continetur. anno domi-
ni M^o CCCC^o XII°. in die Adal-
berti.

XV. fol. 177. Incipit tracta-
 tus domini *Innocencij* pape de
 Claustro anime. Initium: *Anime*
claustrum contemplacio dicitur in
cuius sinu dum se recipit animus
&c. Pravis Codicibus *Johannem*
 nostrum *Prostannens.* usum fuisse
 oportet; ita et hic *Innocentio*,
 nescio cui, datus est *Libellus*,
 qui aut ad *Hugonem Victorinum*,
 aut, quod similis vero, ad *Hu-*
gonem de Folieto pertinet. Inter
Victorini Opera Rothomagi 1648.
 f. legitur *T. II. p. 79.* tanquam
 totius Operis de *Claustro Ani-*
mae Liber III. atque de eo jam
Codd. aliis meminimus. In prae-
 senti definit his c. IX. de *Dor-*
mitorio Animae verbis: *Solve vin-*
cula colli tui. tolle grabatum tuum
et ambula, quibus additur: in
 pace.

XVI. fol. 187. Incipiunt *Me-*
ditaciones beati Anselmi Cantua-
rien. Praeit minio exarata *Me-*
thodus iis utendi, prout in *Edit.*
Parif. 1721. p. 102. f. Sed ne-
 que hic Exemplar integrum nac-
 tus fuit *Librarius* noster; orditur
 enim a *Meditatione II.* quae in-
 fit: *Terret me vita mea &c.* Huic
 succedit III. seu *Planctus Animae*
 perdita

2257

A S C E T I C I.

2258

perdita castitate, hoc initio: *Ani-
ma mea anima erumpnosa &c.* Et
jam transfilitur ad *Orationem* in
Edit. XX. *Pro accendendo dei
amore*, cujus initium: *Domine
ihesu chrisste redemptio mea mise-
ricordia mea &c.* Hanc demum
excipit *Oratio* inscripta: *Pro ve-
nia impetranda*, quae *Anselmi*
Editoribus incompta fuisse vi-
detur; non enim illam in Edit.
cit. reperio. Ejus initium est:
*Suscipiat pietas tua domine deus
meus preces humilitatis mee. Ego
miserrimus ad te piissime deus con-
fugio pregrauatus sarcina peccato-
rum incurvatus pondere criminum
profundis ignorantie tenebris ob-
uolutus &c.* *Anselmo* non indig-
na, verum, quod dolendum,
jam cum pag. 2. in his verbis:
*Inclina cor meum deus ad amorem
tuum, ut te ex toto corde et ex*
— — abrupitur.

XVI. fol. 205. p. 2. *Traſta-
tus*, ut e calce praeoccupo, de
*Corpore Christi venerabilis Magi-
stri Stanislai de Znoyma*. De hoc
Viro jam saepius actum. Thema
Traſtatus habes in primis ejus
verbis: *Visum est non esse inuti-
le quod quidam Traſtatus de non
remanencia ipsarum substanciarum
panis et vini post consecrationem
in sacramento altaris per aliqua
motiua ad utramque partem con-
tradictionis inclusivae usque ad con-
clusionem catholicam in hac mate-
ria protendatur &c.* Ad calcem
omnia submittuntur iudicio *Sbin-
conis Archiep. Prag.* qui ab a.
1403 — 411. Sedem tenuit.

DXCI.

Codex chartaceus lat. Sec. 189
XV. Folior. nunc. 143. f. cur-
rente calamo scriptus et olim
*Wenceslai Rossii Pressorovini Sa-
cerdotis Bob.* ut folium ult. te-
statur, sequentia continet: I. Col-
lectanea quaedam de *Eucharistia*
et *Poenitentia*, adjunctis *Casibus*
Episcopo et *Papae reservatis*.
Principium deficit, primaeque ver-
ba sunt: *nichil aliud percipit quam
saporem panis, oculis videt colo-
rem panis, auribus audit fractu-
ram &c.*

II. fol. 12. succedit *Traſtatus*
asceticus absque Autoris nomi-
ne, de *gratia*, *virtutibus* cum ge-
neratim tum speciatim, et *Ex-
tremis*, quae homini accidunt, in
Capita, seu *Sermones* CXXV. tri-
butus, praefixo cuiusvis themate
biblico. Ita C. I. incipit: *Gra-
cia dei et misericordia in sanctos
eius, et respectus in electos illius*.
Sap. 4. Sic dicit beatus *Bernbar-
dus* in libro suo de libero arbitrio.
Deus hic tria in nobis operatur
&c. Ultimum vero finit: *Item
crimen lese maiestatis temporale
est servitus perpetua. Similia exem-
pla videmus cottidie.* Adjacet se-
quens rubrica: *Explicit liber iste
Anno Domini M^o CCCC^o XXXI°
et fferia quarta infra octavas Visi-
tationis virginis marie, et Index
capitum.*

III. fol. 138. p. 2. Incipit
*summa aurea bonaventure de gra-
dibus virtutum et primo ponitur
Caritas.* Initium Opusculi est: *In-
fimus*